

EXPUNERE DE MOTIVE

PRIVIND

CELE CINCI FORMULARE STANDARDIZATE PENTRU FACILITAREA PROCEDURII DE EXECUTARE A SANȚIUNILOR PECUNIARE TRANSFRONTALIERE PREVĂZUTE ÎN DECIZIA-CADRU 2005/214/JAI

Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor pecuniare¹ (denumită în continuare „decizia-cadru”) a fost adoptată la 24 februarie 2005. Acest instrument permite unei autorități judiciare sau administrative să transmită o sancțiune financiară direct unei autorități din alt stat membru al UE, și să obțină recunoașterea și executarea acesteia fără nicio altă formalitate. Procedura se aplică în special în situațiile în care se impune o amendă unei persoane care nu își are reședința în statul membru al UE în care a fost comisă infracțiunea și care părăsește teritoriul respectivului stat membru fără să plătească amenda. Data prevăzută pentru implementarea deciziei-cadru era 22 martie 2007. În 2017, aproape toate statele membre au implementat decizia-cadru și sute de mii de cazuri sunt transferate în fiecare an între diferitele state membre.

Atunci când transmite decizia de impunere a sancțiunii pecuniare, statul emitent trebuie să transmită un certificat (prevăzut în anexa la decizia-cadru) în limba statului membru care execută decizia. Certificatul trebuie să conțină toate informațiile relevante care să permită statului de executare să recunoască și să execute decizia. Unul dintre principiile deciziei-cadru este că aceste cazuri se transferă în mod direct de la o autoritate competentă dintr-un stat membru către autoritatea competentă dintr-un alt stat membru. Decizia-cadru prevede în mai multe cazuri că aceste autorități competente trebuie să se consulte sau să se informeze reciproc în timpul procedurii (de exemplu, articolele 7, 9, 11, 12 și 15 din decizia-cadru). Decizia-cadru nu reglementează însă regimul lingvistic aplicabil acestor contacte.

Experiența din ultimii ani a arătat că sunt necesare alte tipuri de formulare standardizate, pentru ca autoritățile competente să poată face mai ușor schimb de informații privind cazuri individuale. În mod obișnuit, fiecare sancțiune financiară transfrontalieră duce la trimiterea a cel puțin două scrisori ulterioare din partea statului de executare către statul emitent, și anume una care confirmă primirea/acceptarea cazului și una care menționează rezultatul final al executării. În unele cazuri, este nevoie de mai multe schimburi de informații între statele în cauză.

Date fiind diferențele lingvistice din UE, procedura de comunicare extinsă în temeiul deciziei-cadru este costisitoare și de lungă durată. Cauza o reprezintă, în primul rând, costurile de traducere și, în al doilea rând, faptul că adeseori este nevoie de mult timp pentru a stabili ce reprezintă anumite comunicări și că traducerea documentelor poate dura.

La inițiativa Germaniei, s-a înființat un grup de experți pentru a elabora unele formulare standardizate care ar putea fi utilizate în cazurile de sancțiuni pecuniare transfrontaliere în vederea facilitării procesului de recunoaștere și executare, fără a mai fi nevoie de traducere.

Cele cinci formulare standardizate nu au niciun impact asupra conținutului de fond al deciziei-cadru și nu au un efect legislativ. Utilizarea formularelor de către autoritățile

¹ JO L 76, 22.3.2005, p. 16.

naționale competente are un caracter strict voluntar. Cu toate acestea, statele membre sunt încurajate să promoveze utilizarea formularelor, deoarece acestea ar facilita mecanismul de executare a sancțiunilor pecuniare transfrontaliere prevăzut în decizia-cadru și ar duce la reducerea sarcinii pecuniare și administrative aferente procedurii.

În viitor, într-o etapă ulterioară, s-ar putea avea în vedere și transmiterea pe cale electronică a informațiilor prevăzute în formulare.

METODOLOGIA GRUPULUI DE EXPERȚI

Abordarea

În cadrul reuniunii sale din 13 aprilie 2016, Grupul de lucru pentru cooperare în materie penală (COPEN) al Consiliului European a propus, pe baza inițiativei Germaniei, ca unele state membre să formeze un grup de experți pentru a discuta și a elabora formulare standardizate menite să faciliteze procedura de executare transfrontalieră a sancțiunilor pecuniare. Comisia Europeană a fost de acord să se implice în activitatea de elaborare și să coordoneze acest proces.

Experți din Polonia, Finlanda, Germania și Țările de Jos s-au oferit să participe la grupul de elaborare. La sediul DG JUST au avut loc două reuniuni ale experților, la 16 octombrie 2016 și la 22 noiembrie 2016. În cadrul acestor reuniuni s-au dezbătut idei și s-au elaborat diferite formulare. Rezultatele grupului de experți au fost prezentate tuturor statelor membre în cadrul reuniunii COPEN din 16 decembrie 2016². Pe baza observațiilor transmise în scris de statele membre, experții au revizuit textele celor 5 formulare. Prezenta ***expunere de motive este menită să explice raționamentul care stă la baza creării formularelor și să descrie fiecare formular în detaliu, ajutându-i astfel pe practicieni să le utilizeze în mod corect în activitatea lor de zi cu zi.*** Textul formularelor a fost discutat și adoptat în cadrul reuniunii COPEN din 21 iunie 2017³.

Abordarea aleasă de grupul de experți se întemeiază pe logica internă/mecanismul deciziei-cadru și pe experiența pe care aceștia au dobândit-o în decursul a cel puțin cinci ani de activitate practică în temeiul deciziei-cadru. Punctul de plecare pentru elaborarea formularelor a fost procedura de executare a unei sancțiuni pecuniare transfrontaliere, acordându-se o atenție specială informațiilor necesare pentru reușita executării și schimbului de informații necesare între statul emitent și statul de executare.

De ce există cinci formulare?

Cele cinci formulare au fost create pentru a răspunde diferitelor nevoi de informare care apar în timpul procesului de executare. Unele state membre i-au invitat pe experți să analizeze posibilitatea reducerii numărului de formulare, contopind unele aspecte ale diferitelor formulare, însă, după ce au examinat această opțiune, experții au decis să mențină cele 5 formulare distincte. Argumentul este că cele 5 formulare vizează aspecte diferite ale procedurii. Formularele 1-3 ar trebui să fie utilizate cel mai frecvent. Faptul de a nu grupa toate informațiile conexe, în special cele privind procedura de plată, într-un singur formular va simplifica activitatea zilnică a autorităților competente. În plus, ținând seama de faptul că utilizarea formularelor nu este obligatorie, statele membre au libertatea de a le folosi așa cum doresc, în funcție de necesități.

² Documentul 14898/16 JAI 1007 COPEN 361 EJN 83.

³ Documentul 9610/17 JAI 540 COPEN 177 EJN 39.

Pentru a facilita și mai mult activitatea zilnică a responsabililor de caz și utilizarea formularelor, s-a decis ca acestea să fie disponibile în cele 23 de limbi ale UE.

DESCRIEREA FORMULARELOR

Formularul 1

În conformitate cu articolele 11, 12 și 15 din decizia-cadru, autoritatea competentă din statul emitent trebuie să furnizeze anumite informații autorității competente din statul de executare. Pentru a facilita această comunicare, grupul de experți propune să se utilizeze formularul 1. Cele două puncte principale sunt plata voluntară (partea d) și încetarea integrală sau parțială a executării (partea e).

Formularul 2 (recunoașterea integrală) și formularul 3 (executarea integrală)

Formularele 2 și 3 acoperă cele mai utilizate două mesaje în temeiul deciziei-cadru, și anume recunoașterea integrală și executarea integrală. Este și motivul pentru care aceste două formulare le precedă pe celelalte două (formularele 4 și 5), care acoperă restul scenariilor posibile.

Formularul 2 (recunoașterea integrală)

Formularele 2 și 4 au ca obiect informațiile care trebuie furnizate de statul de executare statului emitent cu privire la decizia sa de a recunoaște și de a executa decizia. În practică, experiența a arătat că în majoritatea cazurilor deciziile sunt recunoscute integral (de exemplu, în Țările de Jos aproximativ 97 % din cazuri sunt recunoscute integral.). Prin urmare, s-a creat un formular distinct și, ceea ce este cel mai important, concis. În aceste cazuri, autoritatea competentă/centrală din statul de executare poate să ia doar un singur formular, să bifeze o singură căsuță, să completeze suma corespunzătoare și să trimită formularul statului emitent. Este o sarcină ușor de efectuat și persoana responsabilă nu trebuie să se ocupe de toate celelalte rezultate posibile ale procedurii. De asemenea, autoritatea competentă din statul emitent poate să vadă imediat ce mesaj a primit, chiar dacă acesta este formulat în limba statului de executare.

Formularul 3 (executarea integrală)

Formularele 3 și 5 au ca obiect informațiile pe care statul de executare trebuie să le furnizeze statului emitent cu privire la procedura (rezultatul procedurii) de executare. Experiența arată că, după recunoaștere, plata se efectuează integral în majoritatea cazurilor. Prin urmare, pentru a acoperi acest număr mare de cazuri s-a elaborat un formular separat și concis. La fel ca în cazul recunoașterii integrale, autoritatea competentă din statul de executare poate să ia doar un singur formular, să bifeze o singură căsuță, să completeze suma corespunzătoare și să trimită formularul statului emitent.

Formularul 4 (recunoașterea parțială și nerecunoașterea integrală) și formularul 5 (rezultatul executării deciziei):

Deoarece recunoașterea integrală și plata integrală fac obiectul formularelor 2 și 3, este necesar să se acopere și restul rezultatelor posibile. Prin urmare, grupul de experți a creat două alte formulare, făcând o distincție clară între etapa de recunoaștere (formularul 4) și procesul de executare (formularul 5).

Formularul 4

Formularul se referă la faza de recunoaștere și acoperă toate celelalte rezultate, cu excepția recunoașterii integrale.

Primele informații furnizate (părțile d.1 și d.2) sunt cele mai importante, și anume: care a fost rezultatul procedurii de recunoaștere: refuzul integral al recunoașterii sau recunoașterea parțială? Și, în cazul recunoașterii parțiale: pentru ce quantum a fost recunoscută decizia?

Urmează întrebarea: care este motivul nerecunoașterii integrale a deciziei? Prin urmare, formularul 4 enumeră diferitele motive de nerecunoaștere integrală sau parțială:

- Formularul 4 începe cu motivele de refuz enumerate la articolul 7 și la articolul 20 alineatul (3) din decizia-cadru (partea d.3).
- Alte motive de refuz, în afara celor enumerate la articolul 7 și la articolul 20 alineatul (3) din decizia-cadru, cum ar fi decesul persoanei în cauză, sunt enumerate în partea d.4. În cazul în care se aplică unul dintre aceste motive, nu există din punct de vedere formal niciun temei (faptul de a avea reședința sau venituri în statul de executare) pentru a transfera cazul statului de executare [articolul 4 alineatul (1) din decizia-cadru].

În afară de informația că decizia a fost doar parțial recunoscută, formularul ar putea să conțină mai multe date privind sancțiunea pecuniară care a fost recunoscută. Aceste date pot fi furnizate dacă sunt deja disponibile la momentul pronunțării deciziei (partea e):

- Unele state de executare hotărăsc cu privire la recunoașterea unei decizii străine și la autorizarea plății în rate într-o singură etapă. Informația că s-a autorizat plata în rate poate fi extrem de valoroasă pentru statele emitente, în cazul în care autorizarea plății în rate are un impact asupra termenului de prescripție. Partea e.1 a fost concepută în acest scop.
- În părțile e.2 și e.3 se ține seama de alte aspecte din cauza cărora suma care urmează să fie executată este mai mică decât suma totală a sancțiunii pecuniare prevăzute în certificat.

Formularul 5 (rezultatul executării deciziei)

Deoarece există formulare speciale pentru recunoașterea integrală, executarea integrală și nerecunoașterea integrală/parțială, este necesar să se prevadă un formular care să acopere toate celelalte rezultate posibile ale executării, și anume formularul 5.

În unele state de executare, plata în rate nu este autorizată în aceeași decizie în care se pronunță recunoașterea, ci este abordată într-o etapă ulterioară a procesului de executare. Informația că s-a autorizat plata în rate poate fi extrem de valoroasă pentru statele emitente în care autorizarea plății în rate are un impact asupra termenului de prescripție. Prin urmare, această informație este inclusă, de asemenea, în formularul 5, dar sub un alt unghi (partea d).

Odată ce executarea a încetat, primele informații furnizate se referă la data de încetare a executării și la rezultatul executării. Aceste informații sunt furnizate în părțile e.1. și e.2.

Dacă s-a dedus o sumă după recunoașterea deciziei, această informație poate fi furnizată în partea e.3.

Partea e.4 indică motivele de încetare a executării (altele decât executarea integrală). Partea e.4 se referă la motivele de încetare enumerate la articolul 12 alineatul (2), la articolul 11 alineatul (1) și la articolul 9 alineatul (1) din decizia-cadru. Întrucât articolul 9 alineatul (1)

din decizia-cadru se referă la motivele de încetare a executării în temeiul legislației statului de executare, această parte din formular prevede, pe lângă cele mai frecvente motive de încetare, și posibilitatea de a menționa „alte motive”.
